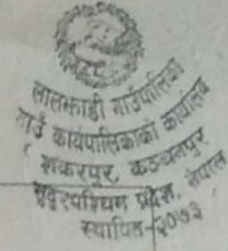

अनुसूची- २

(दफा ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-२ संग सम्बन्धित)

लालभाडी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: २ संख्या ८ मिति: २०७५/१२/१५

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति: २०७५/१०/४

भाग : २

“टोल विकास संस्था गठन तथा संचालन कार्यविधि २०७५”

१. भूमिका

सामुदायिक प्रयासमा टोलको संस्थागत, सामाजिक तथा आर्थिक विकास, स्थानीयस्तरमा सुशासन प्रवर्द्धन गर्न गाउँपालिकाका सहरी बस्तीहरूमा निश्चित भौगोलिक क्षेत्रभित्र रहेका सबै घरधुरी सदस्य रहने गरी स्थानीय स्तरमा वडा समितिको मातहत तथा सहयोगीको रूपमा रहने गरी गठन गरिने टोल विकास संस्था र सो संस्थाको कामलाई व्यवस्थित गर्न लालझाडी गाउँपालिकाले मिति २०७५/११/३० गते विहिवार स्वीकृत गरी यो कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

२. उद्देश्य

टोल विकास संस्था गठन गर्नुका मुख्य उद्देश्यहरू निम्नानुसार छन् :

१. टोल, बस्तीस्तरमा विभिन्न निकायहरूबाट प्रवाह हुने सेवामा टोलवासीको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।
२. टोल बस्तीस्तरमा समानता, समताको भावना जागृत गराउने, आपसी सदभाव, समझदारी, समन्वय र मेलमिलाप कायम गराउने ।
३. आर्थिक, सामाजिक सवालमा सबै टोलवासीहरूलाई निर्णय प्रक्रियामा समान अवसर र अधिकार प्रदान गर्ने ।
४. टोलको सामाजिक कार्यमा पारदर्शिता कायम गरी सुशासनलाई बढावा दिने ।

सदन सँग वडायक
अध्यक्ष

५. बस्ती टोलस्तरमा सबै संस्थाहरूको प्रवेशद्वारको रूपमा टोल विकास संस्थालाई विभिन्न निकायहरूबाट सञ्चालन हुने विकास कार्यमा सहयोग गर्ने ।
६. टोल विकास संस्थालाई बडाभन्दा तल्लो एकाइको रूपमा विकास गरी सहभागितात्मक योजना तर्जुमा, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रियामा सहभागी गराउने ।
७. टोलका सदस्यहरूमा गरिवीलाई निश्चित आधारमा वर्गीकरण गरी तिनीहरूको अभिलेख तयार गर्ने ।
८. टोलको समग्र विकासका लागि कार्यक्रमहरू तयार गर्ने ।
९. वातावरणमैत्री तथा बालमैत्री गाउँ घोषणा गर्न आवश्यक सहयोग गर्ने ।

३. गठन

टोल विकास संस्थाको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :

१. गाउँपालिका क्षेत्र गाओन्मुख बस्तिहरूको निश्चित भौगोलिक क्षेत्रभित्रका टोल तहमा रहेका घरपरिवारका सदस्यहरूबाट टोल विकास संस्थाको गठन गरिनेछ ।
२. पहिलो पटकका लागि टोल विकास संस्थाको व्यापक भेलाबाट टोल विकास समितिको कामलाई व्यवस्थित गर्न अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, कोषाध्यक्ष, सचिव र आवश्यकता अनुसारका सदस्यहरू रहेको एक टोल विकास समिति गठन हुनेछ । तर दोस्रो पटकको हकमा यस्तो कार्य समिति साधारण सभाको सर्वसम्मत वा सो नभएमा बहुमतबाट पुर्नगठन हुनेछ । टोल विकास कार्य समितिको अवधि २ वर्षको हुनेछ । एकपटक अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिव भएको व्यक्ति पुनः सोही पदमा लगत्तै दुई वर्षको अवधि व्यतित नभई नियुक्त हुने छैन । कार्य समितिमा अध्यक्ष सचिव वा कोषाध्यक्ष मध्ये कुनै एक जना अनिवार्य रूपमा महिला हुनुपर्नेछ ।
३. टोल विकास संस्था गठन गर्दा सकेसम्म टोलका सम्पूर्ण घरघुरीलाई एक घर एक सदस्यको रूपमा समेट्नुपर्दछ । सो सम्भव नभए कम्तीमा ८० प्रतिशत घरघुरी सहभागी गराई टोल विकास संस्था गठन गरिनेछ । टोल विकास संस्थामा सहभागी भएका सदस्यहरू मध्ये कम्तीमा ५० प्रतिशत महिला आवद्ध गराउनु पर्नेछ ।
४. टोल विकास संस्थाको व्यवस्थापन ढाँचालाई स्पष्ट पार्न अनुसूचि-१ मा उल्लेखित नमूना विधान का आधारमा टोल विकास संस्थाको विधान तयार गर्नु पर्नेछ ।
५. समन्वय र मेलमिलाप कायम गराउँदै सामाजिक ऐक्यवद्धता कायम गर्ने ।

४. दर्ता/सूचिकृत

टोल विकास संस्थाको दर्ता/सूचिकृत देहाय बमोजिम हुनेछ :

१. टोल विकास संस्थाको बैठकमा सर्वसम्मत निर्णय गराई सम्बन्धित गाउँपालिकाले दर्ता/सूचिकृत गर्नेछ । टोल विकास संस्थालाई गाउँपालिकामा दर्ता/सूचिकृत गर्दा पेश

२
सदर सचिव देहायक
अध्यक्ष

- गर्ने निवेदनको नमुना अनुसूची-२ मा उल्लेख गरिएको छ । टोल विकास संस्थाको निर्णय गरी दर्ताका लागि निवेदन पेश गरेमा सम्बन्धित गाउँपालिकाले अनुसूची-३ बमोजिमको टोल विकास संस्था दर्ता प्रमाण-पत्र प्रदान गर्नुपर्नेछ ।
२. टोल विकास संस्थाले यस कार्यविधि बमोजिमका उद्देश्य विपरीत कुनै काम गरेमा वा प्रचलित कानूनले गर्न नपाउने कार्य गरेमा गाउँपालिकाले टोल विकास संस्थाको दर्ता खारेज गर्न सक्नेछ । दर्ता खारेज भएपछि सो स्थानमा नयाँ टोल विकास संस्था गठन हुनेछ ।

५. टोल विकास संस्थाको काम

टोल विकास संस्थाले आफ्नो टोल क्षेत्रको समग्र विकास र सदस्यहरूको हितका लागि देहायका कार्यहरू गर्ने ।

१. टोलमा धनी, गरिबको भावना हटाई सबै सदस्यहरूलाई निर्णय प्रक्रिया र स्रोतमा समान अधिकार प्रदान गर्ने ।
२. विभिन्न सरकारी एवं गैर सरकारी निकायहरू संग सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गरी टोलको विकासको लागि सहजीकरण गर्ने ।
३. टोलमा उच्च विकाससंग सम्बन्धित योजनाहरू संचालन गर्न आवश्यक सहजीकरण गर्ने ।
४. टोलमा सडक ढल लगायतका पूर्वाधारमा गाउँपालिकाको सहमतिमा संस्थाको निर्णयानुसार सेवा शुल्क लिने ।
५. टोलको विकासका लागि विभिन्न स्रोतबाट प्राप्त स्रोतको उच्चतम सदुपयोग गर्ने ।
६. टोलको सामुहिक समस्या पहिचान गरी प्राथमिकताको आधारमा टोल विकास योजना तर्जुमा गर्ने ।
७. एच.आइ.भी./एड्स, अन्धविद्यास, छाउपडी प्रथा, बाल विवाह, बहु विवाह जस्ता सामाजिक समस्याको पहिचान गरी सुधारका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
८. टोलको आर्थिक तथा सामाजिक तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्न सूचना अभिलेख राख्ने ।
९. सहभागितात्मक योजना तर्जुमा गर्दा प्राथमिकताको आधारमा आयोजनाहरूको पहिचान गरी बडामा सिफारिस गर्ने ।
१०. टोलमा विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरूबाट प्राप्त योजनाहरूको अनुगमन गरी पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने ।
११. टोलमा विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संस्था मार्फत प्राप्त हुने कार्यक्रमहरू टोल विकास संस्था मार्फत संचालन हुने वातावरण सिर्जना गर्ने ।
१२. आफ्नो बडा तथा टोललाई वातावरणमैत्री तथा बालमैत्री बनाउने खालका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
१३. टोलमा भवन निर्माण मापदण्ड, सामाजिक सुरक्षा भत्ता आदी सामाजिक सरोकारका विषयमा चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।

१४. टोलमा रहेका सार्वजनिक, पर्ति, एलानी आदी जग्गाको संरक्षणमा गाउँपालिकालाई सहयोग गर्ने ।
१५. गाउँपालिकाको राजस्व परिचालनका लागि सहयोग प्रदान गर्ने ।
१६. संस्थामा प्राप्त रकमको संस्थाको नीति बमोजिम रकम खर्च गर्ने, लेखा राखे र लेखापरिक्षण गराउने,
१७. गाउँपालिकासंग भएको समझदारी अनुसारका अन्य कार्यहरू ।

६. टोल विकास संस्थाको कार्य समितिको बैठक

टोल विकास संस्था को कार्य समितिको बैठक व्यवस्थापन देहाय बमोजिम हुनेछ :

१. टोल विकास संस्थाका सदस्यहरूको हित, सहयोग एवं समन्वयका लागि टोल विकास संस्थाको कार्य समितिको बैठक महिनामा कम्तिमा १ पटकमा नघट्ने गरी बस्नेछ ।
२. समितिको बैठकमा सामाजिक परिचालक, गाउँपालिकाका प्रतिनिधिहरू लगायत अन्य सरोकारवालाहरूलाई आमन्त्रित गर्न सकिनेछ ।
३. सचिवले संस्थाको बैठकको निर्णयहरू बैठक पुस्तिकामा लेखि प्रमाणित गराउनु पर्नेछ ।

७. टोल विकास संस्थाका कार्य समितिको पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार

टोल विकास संस्थाका कार्य समितिको पदाधिकारीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:

(क) अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार

- १) संस्थाको नियमित बैठक बोलाउने, बैठकका लागि मिति, समय र स्थान तोक्ने ।
- २) बैठकको अध्यक्षता गरी बैठक संचालन गर्ने ।
- ३) बैठकमा अनुशासनको पालन गर्न लगाउने र छलफलका विषयहरू टिपोट गर्ने वा गर्ने लगाउने ।
- ४) छलफल हुंदा सबैको विचार संकलन गर्ने र सर्वसम्मत निर्णय गर्न पहल गर्ने ।
- ५) निर्णयहरू लागु गर्ने र गर्न लगाउने ।
- ६) विकासको कार्यमा सबैलाई समेटेर नेतृत्व प्रदान गर्ने ।
- ७) संस्थाले आर्जन/प्राप्त गरेको नगद वा जिन्सी सांमानको सुरक्षाको प्रबन्ध मिलाउने ।
- ८) विशेष बैठकको आवश्यकता परेमा विधान बमोजिम बैठक बोलाउने ।
- ९) कार्यविधि बमोजिम अन्य कार्यहरू गर्ने ।

ख संस्थाको सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार :

१. अध्यक्षको आदेशानुसार बैठक बोलाउने ।

२. एकतिहाइ सदस्यहरूले विशेष बैठकका लागि लिखित माग गरेमा विधान बैठक बोलाउने ।
३. छलफलका प्रस्तावहरू संकलन गरी बैठकमा पेश गर्ने र बैठकको निर्णय लेखि निर्णय प्रमाणित गराउने ।
४. संस्थाको क्रियाकलापको बारेमा सदस्यलाई जानकारी गराउने ।
५. तोकिएका अन्य कार्य गर्ने ।

ग. संस्थाका कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- १ संस्थाको आम्दानी र खर्चको विवरण तयार गर्ने ।
- २ खर्चको लेखापरिक्षण गराउने ।
- ३ बैंकमा खाता संचालन गर्दा संयुक्त रुपमा खाता संचालन गर्ने ।
- ४ संस्थाको नगद र जिन्सी सामानको जिम्मा लिई सुरक्षा गर्ने ।

घ. संस्थाका सदस्यहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- १ गाउँपालिकासँग भएको साझेदारी पत्रमा उल्लेखित शर्तअनुसार गर्नुपर्ने कामहरू गर्ने ।
- २ संस्थाको हिसाब-किताब जाँच गर्ने ।
- ३ संस्थाका पदाधिकारीहरूले गरेका कामको मूल्यांकन नियमित रुपमा गर्ने ।
- ४ आवश्यकता अनुसार संस्था संचालनका लागि नीति, नियमहरू बनाउने र सो नियमहरू पालना भए नभएको हेर्ने ।
- ५ आवश्यकता अनुसार अध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्षहरूलाई सघाउने ।
- ६ तोकिएको अन्य कार्यहरू गर्ने ।

ङ. आर्थिक व्यवस्थापन

संस्थाको आम्दानी, खर्च, नाफा, लेखा, लेखा परिक्षण लगायत आर्थिक व्यवस्थापन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- क) टोल विकास संस्थाको आम्दानी
- १) विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरू, विभिन्न सामुदायिक संस्था तथा व्यक्तिहरूबाट प्राप्त हुने सहायता र अनुदान ।
- २) टोल विकास संस्थाले आयमूलक कार्यहरू सञ्चालन गरी प्राप्त हुने आम्दानी ।

- ३) संस्थाको विकास निर्माणका लागि टोल विकास कोषको रूपमा टोल विकास संस्थाको आम्दानीको निश्चित प्रतिशत संस्थाको निर्णयानुसार छुट्याउने रकम ।
- ४) संस्थाले अन्य स्रोतबाट जम्मा गरेको रकम ।

ख) खर्च

- १) संस्थाको विकास निर्माणका लागि टोल विकास कोषको रकम संस्थाको निर्णयानुसार खर्च हुनेछ ।
- २) संस्था संचालन, व्यवस्थापन र लेखापरीक्षणका लागि गर्नुपर्ने खर्चहरू टोल विकास संस्थाको नीति बमोजिम खर्च हुनेछ ।

ग) नाफा

- १) टोल विकास संस्थाले आर्जन गरेको आम्दानी खर्च कटाई बाँकी रहेको रकम संस्थाको नाफा मानिनेछ ।
- २) नाफा संस्थाको निर्णयानुसार टोलको विकासका लागि खर्च गरिनेछ ।

घ) लेखा

संस्थाको लेखा देहाय बमोजिम हुनेछ :

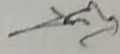
- १) संस्थाले नियुक्त गरेको लेखापरीक्षकबाट लेखापरिक्षण गराउनु पर्नेछ ।
- २) आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाले पनि संस्थाको आम्दानी खर्चको लेखापरिक्षण गर्न सक्नेछ ।
- ३) संस्थाले आफ्नो वार्षिक लेखापरिक्षणको प्रतिवेदन सम्बन्धित गाउँपालिकामा समेत पेश गर्नुपर्नेछ ।

९. विविध

क. यो कार्यविधि प्रचलित नेपालको ऐन, नियमहरूसँग बाझिएमा बाझिएका बुंदाहरू स्वतः खारेज हुनेछन् ।

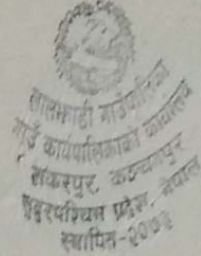
ख. यो कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्चन आएमा सोको गाउँ कार्यपालिकाको नियमानुसार फुकाइनेछ ।

सदन सेन वडाध्यक्ष

अनुसूचीहर

अनुसूची-१

.....टोल विकास संस्थाको वधियान

प्रस्तावना :

स्थानीय रुपमा उपलब्ध श्रम, सीप र साधन तथा अवसरहरूलाई अधिकतम परिचालन गर्दै गाँउको सामाजिक तथा आर्थिक व्यवस्थालाई एक अर्काको परस्परको रुपमा बक्सि गरी गरिवी न्यूनीकरणका प्रयासमा ठोस योगदान पुर्याउने, सहभागितात्मक योजना तर्जुमा गर्ने तथा आफ्नो टोलको समग्र विकास गर्ने वातावरण सर्जना गर्न यो टोल विकास संस्था स्थापना गरी संचालन गर्न वान्छनीय भएकोले यो वधियान बनाइएको छ ।

१. प्रारम्भिक :

संक्षेपित नाम र प्रारम्भ

(क) यो वधियान टोल विकास संस्थाको वधियान हुनेछ ।

(ख) यो संस्थाको नाम हुनेछ ।

(ग) यो वधियान टोल विकास संस्थाको साधारण सभाबाट स्वीकृत भएको मतिदिखि लागु हुनेछ ।

(घ) यस संस्थाको कार्यालय मा हुनेछ ।

(ङ) यस संस्थाको समिना देहाय बमोजमि हुनेछ :

पूर्व पश्चिम

उत्तर दक्षिण

२. परभाषा :

वधिय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस वधियानमा :

१. 'संस्था' भन्नाले टोल विकास संस्थालाई सम्झनुपर्छ ।

२. 'वधियान' भन्नाले टोल विकास संस्थाको वधियानलाई सम्झनुपर्छ ।

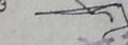
३. 'साधारणसभा' भन्नाले संस्थाको साधारण सदस्यहरुको भेला सम्झनुपर्दछ ।

४. 'समिति' भन्नाले टोल विकास संस्थाको कार्यसमिति सम्झनुपर्छ ।

५. 'वैठक' भन्नाले संस्थाको संयुक्त वा छुट्टाछुट्टै वैठक सम्झनुपर्छ ।

६. 'पदाधिकारी' भन्नाले कार्यसमितिका अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष, सचिव र सदस्यहरुलाई जनाउँछ ।

७

सहज सेल वडाध्यक्ष
जयपूर

३. संगठित संस्था हुने :

- (क) संस्थाको आफ्नो छुट्टै छाप हुनेछ । साथै संस्थाले ब्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट कार्य गर्न सक्नेछ ।
- (ख) संस्थाले चल-अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न सक्नेछ । तर संस्थाले आफ्नो अचल सम्पत्ति बिक्री गर्ने भने पाउने छैन । संस्था बगिठन भए सो संस्थाको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति गाउँपालिकामा हस्तान्तरण हुनेछ ।

४. संस्थाका उद्देश्यहरु :

संस्थाको संस्थागत, सामाजिक तथा आर्थिक विकासका लागि देहाय बमोजिमको उद्देश्य हुनेछ :

- (क) टोलस्तरमा समक्ष र दगिो स्वायत्त संस्थाको विकास गर्ने ।
- (ख) टोलका ब्यक्तहरुको आश्रमा वृद्धि गर्ने कार्यक्रमको संचालन गरी गरबिी न्यूनीकरणमा मद्दत पुर्याउने ।
- (ग) स्थानीय स्तरको विकास प्रक्रियालाई दगिो र आत्मनिर्भर बनाउन स्थानीय स्तरको समुदायको ब्यक्तहरुको क्षतमा विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनमा टेवा पुर्याउने ।
- (घ) संस्थालाई सहभागितात्मक योजना तरजुमा, अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रक्रियामा सक्रिय सहभागी बनाउने

५. टोल विकास कार्य समितिको गठन

टोल विकास कार्य समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- (क) गाउँपालिकाका बस्तहरुको नशिचति भौगोलिक क्षेत्रभित्रका टोल तहमा रहेका घरपरिवारका सदस्यहरुबाट टोल विकास संस्थाको गठन गरिनेछ ।
- (ख) पहिलो पटकका लागि टोल विकास संस्थाको व्यापक भेलाबाट अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, कोषाध्यक्ष, सचिव र आवश्यकता अनुसारका सदस्यहरु रहेको एक टोल विकास कार्य समिति गठन हुनेछ । दोस्रो पटकको हकमा यस्तो कार्य समिति साधारण सभाको सर्वसम्मत वा सो नभएमा बहुमतबाट पुनर्गठन हुनेछ । टोल विकास कार्य समितिको अवधि २ वर्षको हुनेछ । एकपटक अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र सचिव भएको ब्यक्ति पुनः सोही पदमा लगतै दुई वर्षको अवधि ब्यतति नभई नयुक्त हुने छैन । कार्य समितिमा कम्तीमा ५० प्रतिशत सदस्यहरु र अध्यक्ष वा कोषाध्यक्ष मध्ये कुनै एक जना अनिवार्य रुपमा महिला हुनुपर्नेछ ।
- (ग) टोल विकास संस्था गठन गर्दा सकेसम्म टोलका सम्पूर्ण घरधुरीलाई समेटनुपर्दछ । यदि सो सम्भव नभए कम्तीमा ८० प्रतिशत घरधुरी सहभागी गराई टोल विकास संस्था गठन गरिनेछ । टोल विकास संस्था गठन गरिनेछ । टोल विकास संस्थामा सहभागी भएका सदस्यहरुमध्ये कम्तीमा ५० प्रतिशत महिला आवद्ध गराउनु पर्नेछ ।

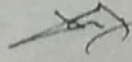
६. संस्थाका कार्यहरु :

टोल विकास संस्थाका कार्यहरु देहाय बमोजिम हुनेछन् :

१. प्रत्येक टोल स्तरमा सम्भव भएसम्म सबै घरपरिवार सहभागी भएको टोल विकास संस्था गठन गर्ने ।

५
वडाध्यक्ष
सुदूरपश्चिम प्रदेश

२. संस्थाका सदस्यहरुलाई उद्यमशीलतातरफ अग्रसर गराउन आवश्यक पहिल गर्न तथा सोही बमोजमिका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने ।
 ३. टोलमा आइपरेका समस्याहरु समाधान गर्न एकअर्कामा भाइचारा सम्बन्ध कायम गरी सभ्य समाजको सर्जना गर्ने ।
 ४. उपलब्ध स्रोतको समुचित परिचालन गर्दै टोलको समग्र बिकासका लागि टोल बिकास योजना बनाउने ।
 ५. एच.आइ.भी/एड्स, अशिक्षा, अन्धवश्वास, छाउपडी प्रथा, बाल विवाह, बहु विवाह, जस्ता सामाजिक समस्याका बारेमा सम्पूर्ण टोल बिकास संस्थाका सदस्यहरुलाई चेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
 ६. आफ्नो टोल तथा सार्वजनिक स्थलमा वृक्षारोपण गर्ने,
 ७. आफ्नो वडा तथा टोललाई वातावरणमैत्री तथा बालमैत्री बनाउने विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
 ८. टोलमा बसोवास गर्ने बासिन्दाका बीचमा भवन निर्माण मापदण्ड, सामाजिक सुरक्षा भत्ता लगायतका सामाजिक सरोकारका विषयहरुमा विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
 ९. वातावरणमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरुको टोलमा कार्यान्वयन गर्ने र गाउँ बिकास समितिलाई सो सूचक कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्ने ।
 १०. आफ्नो टोल वस्तीलाई नमुना वस्तीको रुपमा बिकास गर्न सहयोग गर्ने ।
 ११. हरति गाउँ, उज्यालो गाउँ, सफा गाउँ र सम्पन्न तथा सभ्य गाउँ स्थापना अभियानमा सहयोग गर्ने ।
 १२. आफ्नो क्षेत्रमा भवन संहिता तथा मापदण्डको कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने ।
 १३. पूरण साकूपर, पूरण खोप, पूरण घटना दर्ता आदी अभियानमा सहयोग गर्ने ।
 १४. टोलमा रहेका सार्वजनिक, पर्ति, एलानी आदी जग्गाको संरक्षणमा गाँउपालिकालाई सहयोग गर्ने ।
 १५. संस्थाको अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष तथा सचविको चयन सर्वसम्मतिमा वा सो नभएमा बहुमतमा गर्ने ।
 १६. गाउँपालिकाको राजश्व परिचालनमा सहयोग गर्ने ।
 १७. गाउँपालिकासंग भएको समझदारी अनुसारका अन्य कार्यहरु ।
७. सदस्यता
- संस्थामा सदस्यता देहाय बमोजमि हुनेछ :
- (क) यस विधानको उद्देश्य बमोजमि संस्थापर्ति श्रद्धा र नपिठा राखी विधानलाई स्वीकार गर्ने स्थानीय टोलबासी यस संस्थाको सदस्य हुनेछ ।
- (ख) सदस्य बन्न इच्छुक नयाँ टोलबासीलाई संस्थाले तोकेबमोजमि संस्थामा दरखास्त दिएमा सदस्यता प्रदान गरिनेछ ।
८. सदस्यता नरहने
- देहायको अवस्थामा सदस्य रहने छैन :
- (क) सदस्यको मृत्यु भएमा

- ३) एकतर्हीड सदस्यहरुले वशिष वैठकका लागी लिखित माग गरेमा वशिष वैठके बोलाउने ।
- ४) वैठक पुस्तकामा उपस्थिति गराउने ।
- ५) छलफलका प्रस्तावहरु संकलन गरी वैठकमा पेश गर्ने र वैठकको नरिणय प्रमाणति गराउने ।
- ६) संस्थाका क्रयिकलापका बारेमा सदस्यलाई जानकारी गराउने ।
- ७) तोकएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।
- (ग) संस्थाका कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :
 - १) संस्थाले गरेको आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण गराउने ।
 - २) बैकमा सयुक्त रुपमा खाता संचालन गर्ने ।
 - ३) अन्य सदस्यहरुसंग समन्वय राखि सहयोग लनि दनि ।
 - ४) संस्थाको नगद र जनि्सी सामानको जमिमा लर्डि सुरक्षा गर्ने ।
- (घ) संस्थाका सदस्यहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार :
 - १) गाउँपालिकासंग भएको साझेदारीपत्रमा उल्लेखित सर्त अनुसार गर्नुपर्ने कामहरु गर्ने ।
 - २) संस्थाको हिसाबकतिाव चेक गर्ने ।
 - ३) संस्थाका पदाधिकारीहरुले गरेको कामको मूल्यांकन नयिमति रुपमा गर्ने संस्था सञ्चालनका लागी आवश्यकता अनुसार नीति बनाउन सहयोग गर्ने ।
 - ४) वैठकमा उपस्थिति भई प्रत्येक छलफलमा भाग लनि ।
११. साधारण सभाको गठन र कार्य प्रणाली

साधारण सभाको गठन र कार्य प्रणाली देहाय बमोजमि हुनेछ :

 - १) संस्थाको सम्पूर्ण सदस्यहरु रहेको एक साधारण-सभा हुनेछ ।
 - २) साधारण-सभाको अध्यक्षता संस्थाको अध्यक्षले गर्नेछ । नजिको अनुपस्थितिमा संस्थाको सचवि र नजिको पनरि अनुपस्थितिमा संस्थाको जेष्ठ सदस्यले गर्नेछ ।
 - ३) साधारण-सभा संस्थाको सर्वोच्च निकाय हुनेछ ।
१२. साधारण सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार

साधारण सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजमि हुनेछ :

 - (क) संस्थाको साधारण सभाको सल्लाह प्राप्त गर्न उचित देखि पेश भएका वषियमा सल्लाह दनि ।
 - (ख) लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने ।
 - (ग) संस्थाको लेखापरिक्षकको प्रतविदन पारति गर्ने ।
 - (घ) कार्य समतिलिाई अधिकार प्रत्यायोजना गर्ने ।
 - (ङ) कार्य समति सम्बन्धमा भएका उजुरी पुनरावेदन सुन्ने र नरिणय दनि ।
 - (च) संस्थाको वधिन संशोधन गर्ने ।
 - (छ) आवश्यकता अनुसार सल्लाहको मनोनयन गर्ने ।
 - (ज) संस्थाको वार्षकि कार्ययोजना स्वीकृत गर्ने ।
१३. आर्थिक व्यवस्था
 - (क) संस्थाको देहायबमोजमि आर्थिक स्रोत हुनेछ :

अनुसूची - २

टोल विकास संस्थालाई गाउँपालिकामा दर्ता गर्ने
नविदनको नमुना

मिति:

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतज्यू,
लालभाडी गाउँपालिकाको कार्यालय

वषिय: टोल विकास संस्था दर्ता गर्ने सम्बन्धमा ।

उपरोक्त सम्बन्धमा यस गाउँपालिकाद्वारा संचालति वडा नं.को
टोलमा गठन गरिएको टोल विकास संस्थालाई गाउँकार्यपालिका
कार्यालयमा दर्ता/सूचकित गरदिनिहुन अनुरोध गर्दछु । यस टोल विकास
संस्थाको क्षेत्र नमिन्न लखिति चार कलिला भित्र सीमिति रहनेछ ।

पूर्व समिना :

पश्चिम समिना :

उत्तर समिना :

दक्षिण समिना :

नविदक

अध्यक्षको नाम :

टोल विकास संस्थाको नाम :

ठेगाना :

१३

मदन-सेन ज्ञेयायक
अध्यक्ष

अनुसूची - ३

टोल विकास संस्था दर्ता वा सूचकृत प्रमाण पत्र

भन्ने

श्री.....

लालझाडी गाउँपालिका वडा नं.....

वषिय: टोल विकास संस्था दर्ता वा सूचकृत प्रमाण पत्र सम्बन्धमा ।

उपरोक्त सम्बन्धमा यस गाउँपालिकाको वडा नं.....को टोलमा गठन गरिएको..... टोल विकास संस्थाले गाउँकार्यपालिका कार्यालयमा दर्तासूचकृत गरदिनु हुन अनुरोध गरेकाले यस गाउँ कार्यपालिका कार्यालयबाट टोल विकास संस्थाको विधान र प्रचलति एन कानून परधर्मा भन्तिर रहने गरी टोल विकास संस्थाको नमिन चार कलिला भन्तिर सीमति रहने रहने गरी टोल विकास संस्था दर्ता वा सूचकृत प्रमाण पत्र

उपलब्ध गराइएको छ ।

पूर्व समिना :

पश्चिम समिना :

उत्तर समिना :

दक्षिण समिना :

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१६ मदन शर्मा वडाधिकृत